

Model for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan på dagtilbudsområdet

Mission

Sammen med missionen indeholder den fælles referenceramme for alle medarbejdere følgende overbevisninger:

"Jeg har betydning i børns liv"

Dette kommer til udtryk ved at:

- **Jeg griber og begriber børnene**
- **Jeg er foran – bagved og ved siden af**
- **Jeg skaber inspirerende læringsmiljø**
- **Jeg skaber samhørighed og livsglæde**

Den pædagogiske læreplan i Svendborg Kommunes kommunale dagtilbud

Dagtilbudsområdet i Svendborg kommune har fokus på at matche de nationale krav og forventninger, der er stillet til dagtilbud:

- Dagtilbudsloven <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=137202>
- Fremtidens Dagtilbud <http://www.uvm.dk/Uddannelser/Dagtilbudsomraadet/Fremtidens-dagtilbud-Udviklingsprogrammet/Pejlemaerker>
- Mål for Ny Nordisk Skole 0-18 år <http://nynordiskskole.dk/Om-Ny-Nordisk-Skole/Hvad-er-Ny-Nordisk-Skole/Maal-Manifest-og-Dogmer-for-Ny-Nordisk-Skole>
- Kl's Det gode Børneliv <http://www.kl.dk/Fagomrader/Born-og-unge/Tema-Det-gode-borneliv/>

I Svendborg kommune har Byrådet udmøntet de nationale krav i Vision for Læring og Dannelse - for de 0-18 årige i Svendborg Kommune [http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Udvalget%20for%20Børn%20og%20Unge%20\(Åben\)/2014/11-02-2014/Referat%20\(Åben\)/UBU-11-02-2014%20-%20Bilag%2004.01%20Vision%20revision.pdf](http://portal.svendborg.dk/dagsordener/Udvalget%20for%20Børn%20og%20Unge%20(Åben)/2014/11-02-2014/Referat%20(Åben)/UBU-11-02-2014%20-%20Bilag%2004.01%20Vision%20revision.pdf)

Her er læringssyn og dannelsessyn formuleret, og skal fungere som pejlemærker for det pædagogiske arbejde.

Udmøntningen af Vision for Læring og Dannelse i dagtilbudsområdet vil blive en tilretning af Mission og fælles referenceramme, som ledelsen vil foretage. I den pædagogiske læreplan 2014 er lærings- og dannelsessynet fra Visionen taget ind.

Det er den ramme, som alle kommunale og selvejende dagtilbud i kommunen arbejder indenfor. Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i nationale og kommunale krav og forventninger, og er med til at styrke og dokumentere praksis.

Ifølge Dagtilbudsloven skal der sættes mål for børns læring indenfor seks læreplanstemaer. Med afsæt i det værdimæssige grundlag i Mission og fælles referenceramme, er det vores valg, at sætte mål for kvaliteten af de læringsmiljøer, der skal være til stede, for at børn kan udvikle sig indenfor læreplanstemaerne. Det er så opgaven, via SMTTE, at følge op på børnenes læring.

Det er lederteamets opgave at udarbejde den pædagogiske læreplan, og dermed sætte standarden for kvaliteten af den pædagogiske praksis i dagtilbuddet.

For at prioritere resurser og forenkle arbejdet i dagtilbud, er der udarbejdet en fælles model for udformningen af den pædagogiske læreplan.

Ud fra den fælles beskrevne ramme, er det det enkelte dagtilbuds opgave, at udarbejde en pædagogisk læreplan indeholdende en SMTTE for hvert af de seks læreplanstemaer

- **S**ammenhæng bekendtgørelsens tekst plus nye erkendelser fra evalueringen
- **M**ål for læringsmiljøerne
- **T**egn på børnenes læring
- **T**iltag de beskriver relevante pædagogiske aktiviteter og metoder til at nå målene
- **E**valueringsstrategi.

Der udarbejdes en SMTTE for henholdsvis 0-2-årige og 3-5-årige, indenfor hvert af de seks temaer

Dagtilbudslederen fremsender hvert andet år dagtilbuddets pædagogiske læreplan til Dagtilbudsafdelingen.

Den pædagogiske læreplan vil være det centrale udgangspunkt for gennemførelsen af det administrative tilsyn i lige år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg kommune.

I ulige år gennemføres en Læringsmiljøvurdering. Det administrative tilsyn og Læringsmiljøvurderingen samles i en kvalitetsrapport, der efterfølgende behandles i fagudvalg og godkendes i Byrådet. Kvalitetsrapporten offentliggøres på Svendborg Kommunes hjemmeside.

April 2014.

Dagtilbudschefen og dagtilbudslederne i Svendborg Kommunes kommunale dagtilbud

Den pædagogiske læreplan

Indledning

Dagtilbuddets indledning med egen sammenhæng og udviklingsproces fra den første pædagogiske læreplan. Evalueringsprocessens resultat skal indgå enten i indledningen til læreplanen eller i sammenhængen i den enkelte SMTTE.

Rammer og retning nationalt:

Ud over at leve op til Dagtilbudsloven, er det vores ambition, at dagtilbud i Svendborg kommune, matcher de krav og forventninger, der er stillet på nationalt plan, fra Ministeriet for Børn og Undervisning og KL:

Fremtidens Dagtilbud:

- En reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis med fokus på læring og inklusion
- Måltrettet forældresamarbejde
- En evalueringskultur med fokus på kvalitetsudvikling
- Professionelt og tydeligt lederskab på alle niveauer

Målene for Ny Nordisk Skole (0-18 år):

- Udfordre alle børn og unge, så de bliver så dygtige, de kan.
- Mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater.
- Styrke tilliden til dagtilbud og uddannelser med respekt for professionel viden og praksis.

KL's udspil "Det gode børneliv":

- Rammerne for børneindsatsen er i utakt
 1. Aktive forældre gør en forskel
 2. Positive forventninger styrker børn
 3. Sunde børn har bedre livsbetingelser
 4. Børn skal lære i dagtilbud
 5. Nyt læringsmiljø gør elever dygtigere
 6. Nedbryd silotænkningen

Rammer og retning kommunalt:

Vision for læring og dannelse

Byrådet har vedtaget Vision for læring og dannelse. Visionen definerer læringssyn og dannelsessyn, som medarbejderne arbejder ud fra.

Medarbejdernes læringssyn tager udgangspunkt i:

- at alle børn bliver født med evner, anlæg og potentialer
- at vi respekterer børn/og de unge for det, de er og det de kan
- at relationer til både forældre, børn/de unge styrker muligheden for læring
- at være en del af fællesskabet, styrker børns og unges mulighed for læring
- at børn/de unge lærer gennem respons fra kompetente voksne og mangfoldige venskaber
- at børn/de unge lærer ved at udfordres og motiveres på deres individuelle niveau
- at barnet/den unge tilegner sig ny viden gennem leg, undervisning, fordybelse, træning og eksperimentering, alene og sammen med andre, i anerkendende miljøer

Medarbejdernes dannelsessyn tager udgangspunkt i, at barnet og den unge skal have mulighed for at:

- Sanser verden
- Sanser sig selv

- Oplever verden
- Lever sig ind i verden
- Være en del af et fællesskab

- Ændrer verden
- Ændrer sig selv

- Være sig selv
- Identificere sig selv i verden
- Forstå sig selv

Visionens nøgleord er Mod – Mening – Muligheder, og fremhæver tre kompetencer, der afspejler ønsket om at skabe generationer, der kan gøre en forskel i en konstant foranderlig verden:

- Kreativitet
- Innovation
- Digitale kompetencer

Mission og fælles referenceramme i dagtilbud:

Med udgangspunkt i Vision for læring og dannelse, udgør følgende grundforståelser den fælles pædagogiske referenceramme i Svendborg Kommunes selvejende og kommunale dagtilbud.

Mission:

Overbevisninger:

”Jeg har betydning i børns liv”

Dette kommer til udtryk ved at:

- Jeg griber og begriber børnene
- Jeg er foran – bagved og ved siden af
- Jeg skaber inspirerende læringsmiljø
- Jeg skaber samhørighed og livsglæde

Fælles referenceramme:

- Alle børn i dagtilbud skal have en hverdag, hvor barnet oplever sig set, og anerkendt af såvel de voksne som af de andre børn.

- Det er alle dagtilbuds opgave, at tilrettelægge pædagogikken, så den tilpasses den aktuelle børnegruppe.

- Det er dagtilbuddets ansvar, at forstå og fortolke det enkelte barns intentioner, signaler og kommunikation.

For at fastholde en anerkendende og inkluderende praksis, er det vigtigt, at skabe en reflekterende kultur, hvor nye fælles indsigter og forståelser kan være med til at bane vejen for videreudvikling af praksis.

Anerkendende og inkluderende tilgange til praksis er en måde at forholde sig på. Det betyder, at der i alle dagtilbuds pædagogiske praksis arbejdes med, at skabe lærings- og udviklingsmiljøer, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i de sociale børnefællesskaber.

Dagtilbuddenes arbejde med anerkendende tilgange og inklusion i den pædagogiske praksis anses i Svendborg Kommune for at være den tidlige forebyggende indsats for børn i udsatte positioner. Dagtilbuddene deltager endvidere i tværgående samarbejdsrelationer om den tidlige forebyggende indsats i KIM-møder Småbørnsforum, med udgangspunkt i "Vores fælles Børn - fra bekymring til handling"

Kvalitetsrapporten 2012-2013

Konklusionerne fra det administrative tilsyn med udgangspunkt i de pædagogiske læreplaner 2012, og læringsmiljøvurderingen 2013, er samlet i Kvalitetsrapport 2012-2013. Rapporten har en række overordnede konklusioner og følgende seks anbefalinger, der er besluttet af Udvalget for Børn og Unge og Byrådet:

- Opkvalificering af to temaer i den pædagogiske læreplan
- Fortsat udvikling af didaktiske kompetencer
- Fortsat professionel og tydelig ledelse på alle niveauer
- Digitaliseringens læringsmuligheder optimeres
- Sparring og feedback i hverdagen
- Forbedring af dagplejegruppernes fysiske forhold

Om tidlig indsats og alle børns deltagelse i børnefællesskaber

Jævnfør Mission og fælles referenceramme, anses arbejdet ud fra det grundlag, som den tidlige indsats for børn i dagtilbud. Anerkendende og inkluderende tilgange til praksis er en måde at forholde sig på. Det betyder, at der i alle dagtilbuds pædagogiske praksis, arbejdes med at skabe læringsmiljøer, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i børnefællesskaberne. Det er denne pædagogiske praksis der anses for, at være den tidlige forebyggende indsats for børn i udsatte positioner.

Det betyder at vi som professionelle skal møde barnet der hvor det er i sin udvikling, læring og dannelse. Udgangspunktet er, at børn lærer forskelligt, skal derfor udfordres, ud fra deres forskellige forudsætninger. Som professionelle skal vi gå foran – bagved og ved siden af i forhold til at skabe deltagelsesbaner for alle børn.

Inklusion i praksis handler om, at alle børn er inde i børnefællesskaber og at de differentierede fællesskaber tilrettelægges og justeres, så der er deltagelsesbaner til alle i den aktuelle børnegruppe.

Dagtilbuddet skal derfor bestræbe sig på, at finde og skabe differentierede læringsmiljøer og fællesskaber, der udgør et samlet hele i alle hverdagens aktiviteter.

SMTTE for de seks temaer:

Sammenhæng

Bekendtgørelsens tekst

- Udarbejdes af lederteamene

Mål

Mål for læringsmiljøerne – hvad skal de læringsmiljøer som minimum bestå af, når de skal udfordre børnenes læring, og tilgodese differentieringen 0-2 år og 3-5 år

- Udarbejdes af lederteamene

Tegn

Hvilke konkrete tegn på børnenes læring vil vi gerne se indenfor temaet

- Udarbejdes af lederteamene

Tiltag

Beslutning om metoder og aktiviteter ud fra didaktiske overvejelser og skabelse af læringsmiljøerne.

- Udarbejdes af PTL og medarbejdere.

Evaluering

- Læringsmiljøvurderingerne

De seks læreplanstemaer:

Nedenstående forståelser af de seks læreplanstemaer er hentet fra Vejledningen til Dagtilbudsloven.

Begreberne kompetencer og udvikling forstås i beskrivelserne af temaerne både i bredden - *kultur- og samfundsorienteret* og i dybden - *person- og individorienteret*. Det handler således om det barnet ved - *viden*, det barnet kan - *færdigheder*, det barnet er - *selvværd*, og det barnet gør - *mestring*.

• **Alsidig personlig udvikling**

Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre - både børn og voksne. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn der startede i dagtilbuddet og den person, det udviklede sig til, giver børn kontinuitet og tryghed.

Alsidig personlig udvikling og børnemiljø:

Temaet har flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor arbejdes der med disse temaer i sammenhæng, så begge dele danner grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til både børnenes alsidige og personlige udvikling og dagtilbuddets børnemiljø.

• **Sociale kompetencer:**

Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og voksne.

Sociale kompetencer og børnemiljø:

Også ved dette læreplanstema er der flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor kan der også her arbejdes ud fra, at temaerne supplerer hinanden, og kan danne grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til børnegruppens og det enkelte barns sociale kompetencer.

• **Sproglig udvikling**

Et varieret sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger barnets mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet.

Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog.

Pædagogiske læreplaner og sprogvurderingerne:

Arbejdet med børns sproglige udvikling kan bl.a. tage afsæt i den sprogvurdering af treårige børn i dagtilbud, der foretages når barnet skønnes at have behov for sprogstimulering.

Med afsæt i bl.a. sprogvurderingerne kan der ske en yderligere konkretisering af det pædagogiske arbejde med sproget i dagtilbud.

• **Krop & bevægelse**

Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, det styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Dagtilbud skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. Dagtilbuddet anvender naturen og nærmiljøet som muligheder for fysiske udfoldelser og udfordringer.

Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. de får erfaringer i, hvad det betyder at koble f. eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for andres udtryk og reaktioner.

- **Naturen og naturfænomener**

Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Børnene kan få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente viden om naturfænomener og sammenhænge. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

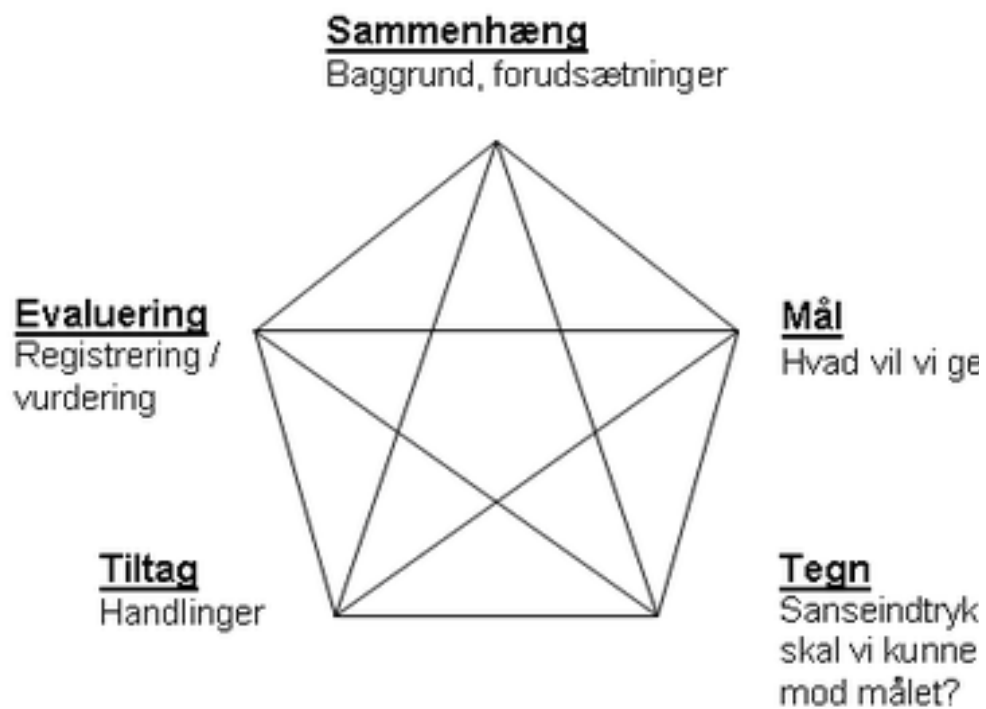
- **Kulturelle udtryksformer og værdier**

Dagtilbud skal give børn mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk.

Kulturen er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er igennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige.

Bilag 1

SMTTE-model:

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016 SMTTE på: Alsidig personlig udvikling	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: Østerdalen Dato: 15-8-14
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet Børns personlige udvikling sker bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som afholdte og værdsatte individer, der er beskyttet af fællesskab, skal de også lære at se og forstå samspillet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne. Det er vigtigt, at børn får mulighed for at få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre. At føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn der startede i dagtilbuddet og den person, det udviklede sig til, giver børn kontinuitet og tryghed. Alsidig personlig udvikling og børnemiljø: Temaet har flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor arbejdes der med disse temaer i sammenhæng, så begge dele danner grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til både børnenes alsidige og personlige udvikling og dagtilbuddets børnemiljø. Hvad er den aktuelle situation	
Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Arbejde med børnenes opmærksomhed – dig, mig og det fælles tredje. • Børnene skal understøttes i at ville selv – med særligt fokus på måltidet Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer: • Det børnene kan selv, skal de selv - Selvhjulpethed • Børnene har medindflydelse – f.eks aktiviteter, måltidet m.m.	
Tegn Sanseindtryk Konkretisering af målene	For 0-2 årige: • Børn i samspil om noget • Børn der øver sig og vil selv For 3- 6 årige: • Børn der øver sig, vil og kan selv • Voksne der italesætter, hvad og hvornår børnene er medbestemmende • Børn der ved, hvad og hvornår de kan være medbestemmende	
Tiltag Handlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • Alle børn er en formiddag om ugen i en gruppe bestående af en voksen og 5 – 8 børn. I denne gruppe er der ikke en i forvejen planlagt aktivitet. Gruppen italesættes som der, hvor man selv kan byde ind med ønsker og ideer til, hvad man vil lave. "Her bestemmer du, hvad du synes, vi skal lave i dag". • Børnene smører selv boller, hælder mælk op o.s.v. ved morgenbordet. Om eftermiddagen smører børnene hver dag boller til sig selv og hinanden. Når der er flere nye 3-årige, smører nogle af maxibørnene (de ældste) til dem.	

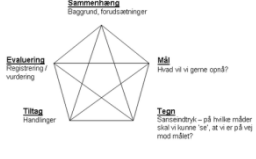
	• Der arbejdes i personalegruppen med bevidsthed om at i talesætte og dermed at tydeliggøre for børnene, når de selv må bestemme, - eks.: "Du bestemmer selv, hvilken mad, du vil spise først". • I aktiviteter hvor der synges eller laves sanglege, afsluttes det så vidt muligt med, at børnene selv vælger et par sange, eller at børnene vælger bevægelserne i sanglegen. •
E valuering	Læringsmiljøvurderingen 2015

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

Sammenhæng Baggrund, forudsætninger Evaluering Følgesnit, vurdering Mål Hvad vil vi gerne opnå? Tiltag Handlinger Tegn Sjældnebrud... på hvilke måder skal vi kunne 'se', at vi er på vej mod målet?	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016 SMTTE på: Sociale kompetencer	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: Dato:
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet Sociale kompetencer handler om at kunne indgå positivt med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer i forskellige situationer. Disse kompetencer udtrykkes og tilegnes af børn i samspil med hinanden og voksne. Sociale kompetencer og børnemiljø: Også ved dette læreplanstema er der flere snitflader til det fysiske, det psykiske og det æstetiske børnemiljø. Derfor kan der også her arbejdes ud fra, at temaerne supplerer hinanden, og kan danne grundlag for tilrettelæggelsen af den pædagogiske indsats i forhold til børnegruppens og det enkelte barns sociale kompetencer. Hvad er den aktuelle situation	
Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Børnene oplever glæde ved at være sammen med andre. • Børnene er aktivt deltagende i daglige situationer Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer: • Alle børn har mindst en relation i børnegruppen • Fokus på børns trivsel på legepladsen	
Tegn Sansindtryk Konkretisering af målene	For 0-2 årige: • Børn der tager kontakt • Børn der hjælper til og er i gang For 3- 6 årige: • Børn der tager kontakt og danner relationer • De voksne positionerer sig og sætter aktiviteter i gang i forhold til børnenes behov.	

Tiltag Handlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • Børnene er i løbet af ugen i forskellige små aktivitetsgrupper (3 – 5 børn). Hvor mange skiftende børn og voksne, barnet oplever i løbet af ugen, afhænger af det enkelte barns forudsætninger, og hvad der giver mening for barnet. Grupperne evalueres og justeres løbende for at sikre, at alle børn hver dag er aktivt deltagende i et udviklende læringsmiljø. • I veninde/venskabsklubber (3-5 børn) arbejdes der med fokus på relationen, og udvikling af læringsmiljøer, hvor barnet kan føle sig betydningsfuld. • I gå-tur-grupperne skal alle børn have en gå-ven, som man holder i hånden. • Vi har i efteråret 2014 planlagt et tema omhandlende børns omsorg for hinanden. Her vil vi fordybe os og være nysgerrige på, hvad der er på spil i børnegruppen i forhold til venskaber (både inde i huset og på legepladsen). • Vi vil i det kommende år arbejde med at skabe rum i rummet. • På legepladsen vil vi videreudvikle vores læringsrum bl.a. ved hjælp af beplantning, pilehytter m.m. • Vi vil arbejde mere med vejledt deltagelse og positionering i uderummet i praksis og på personalemøder. •
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016 SMTTE på: Sprog	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: Dato:
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet • Sproglig udvikling Et varieret sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, øger barnets mulighed for at blive forstået. En tidlig og god stimulering af børns ordforråd og forståelse af begreber og regler, der gælder for det talte sprog, er derfor en vigtig del af dagtilbuddet. Med sproglig udvikling menes både talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Pædagogiske læreplaner og sprogvurderingerne: Arbejdet med børns sproglige udvikling kan bl.a. tage afsæt i den sprogvurdering af treårige børn i dagtilbud, der foretages når barnet skønnes at have behov for sprogstimulering. Med afsæt i bl.a. sprogvurderingerne kan der ske en yderligere konkretisering af det pædagogiske arbejde med sproget i dagtilbud. Hvad er den aktuelle situation	

Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Børnene lærer at kropssproget og talesproget hænger sammen • Børnene præsenteres for dialogisk læsning – dig, mig og bogen., Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer: • Alle børn får mindst et forløb med dialogisk læsning • Alle børn understøttes i at bruge skrift sproget fra børnehavetidens start
Tegn Sansindtryk Konkretisering af målene	For 0-2 årige: • Børn der bruger kropssprog til at understøtte talesproget • Børn der læser bøger sammen med voksne For 3- 6 årige: • Børn der er aktive i den dialogiske læsning, og får øget deres sproglige kompetencer • Børn der er nysgerrige på skriftsproget og eksperimenterer med det
Tiltag Handlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • I de næste læseuger (tema 2 uger en gang årligt) vil vi arbejde med dialogisk læsning hver dag. • Vi vil lave større og tydeligere skrift på f.eks. tavlen med alle børns navne, sætte navn på barnets billede i spisegruppen m.m. • Vi vil hænge en lille tavle ved siden af tavlen med aktivitetsgrupperne (billeder af alle børn og voksne og af aktiviteten) i gangen, hvor der står ugedag, dato, måned med stor og tydelig skrift (børnene kigger hver dag, - nogle børn flere gange dagligt på tavlen med grupperne) • Alle børn skal selv bl.a. lave bordkort med deres navn til planen ved deres spisegruppe, hvor de kan se, hvor de hver især skal sidde. • Vi er blevet nysgerrige på at arbejde sprogstimulerende i uderummet og har bl.a. planlagt urtepotter m. billeder indeni som vendespil. Vi er ved at gøre klar til at male tal i stort format på fliserne på legepladsen m.m. • Dialogisk læsning vil fremadrettet indgå i aktivitetsgrupperne. • Fortællekufferten er fremover fremme en gang om ugen, - her bliver spillet, fortalt og/eller leget et eventyr eller en god historie, ud fra et tema målrettet den deltagende gruppe af børn.
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: _____ Dato:

	SMTTE på: Krop og bevægelse
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet Børn udvikler i barndommen grundlæggende motoriske evner, det styrker deres forudsætninger for at udvikle sig. Dagtilbud skal bidrage til at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed. Dagtilbuddet anvender naturen og nærmiljøet som muligheder for fysiske udfoldelser og udfordringer. Ved aktivt at udforske kroppens muligheder og begrænsninger, udvikles børnenes færdigheder og vaner. De får erfaringer i, hvad det betyder at koble f. eks. det talte sprog og kropssproget, og de udvikler herigennem også respekt for andres udtryk og reaktioner. Hvad er den aktuelle situation
Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Alle børn får pulsen op, mindst en gang om dagen i en planlagt aktivitet. • Fokus på at børnene dagligt får stimuleret rotation, smidighed og muskeltonus – Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer: • Alle børn får pulsen op, mindst en gang om dagen i en planlagt aktivitet. • Fokus på at børnene gentagende gange dagligt får stimuleret rotation, smidighed og muskeltonus • Der er tilrettelagt læringsrum inde, hvor man ved hjælp af IT, skaber mulighed for bevægelse.
Tegn Sanseindtryk Konkretisering af målene	For 0-2 årige: • Strukturerede aktiviteter i forhold til bevægelse • Se børnene i forskellige "kropslige positioner" For 3- 6 årige: • Strukturerede aktiviteter i forhold til bevægelse • Se børn have glæde ved at bruge deres kroppe. • Vi ser børnene bruger ipad, x-box, projektorer i forhold til fysiske aktiviteter.
Tiltag Handlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • Fremover vil alle børn og voksne starte dagen med at få pulsen op sammen (hop, dans, løb) 5-10 min inden aktiviteterne går i gang. Så vidt vejret tillader det, foregår det på legepladsen og ellers i fællesrummet. • Hver fredag (Citta Slowfredag) er der fredagsløb for alle inden bål og fredagssang. Der vil yderligere om fredagen være forskellige input med motoriske udfoldelser f. eks edderkoppespind (pinde og snor) som forhindringsbane. • En mandag hver måned vil der være Cykeldag for alle. De ældste medbringer cykler og bruger området ved cykelskuret. De yngste bruger børnehavens cykler på legepladsen i forskellige cykellege. • Vi undersøger muligheden for at anskaffe redskaber på legepladsen, hvor man kan snurre rundt og hænge med hovedet nedad (husrådet

	• evt. søge fonde) • Vi går i gang med at eksperimentere med brugen af x-box og Ipad i forhold til bevægelse. Der ophænges lærred og x-box "installeret" i Fællesrummet, hvor der er masser af plads til fysisk udfoldelse. • Aktiviteter omkring x-box og Ipad vil blive implementeret i aktivitetsgrupperne
E valuering	Læringsmiljøvurderingen 2015

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

Sammenhæng Baggrund, forudsætninger Evaluering Følgning / vurdering Mål Hvad vil vi gerne opnå? Tegn Sænktryk - på hvilke måder skal vi kunne se, at vi er på vej mod målet?	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016 SMTTE på: Naturen og naturfænomener	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: Dato:
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. Naturen giver rum for oplevelser og aktiviteter på alle årstider og i alt slags vejr. Temaet skal bidrage til at gøre børn bekendt med og give dem forståelse for planter, dyr, årstider og vejr. Børnene kan få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente viden om naturfænomener og sammenhænge. Inddragelse af naturen kan danne grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø. Hvad er den aktuelle situation	
Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Børnene sanser og oplever naturen ude. • Børnene oplever at naturen sættes i spil inden døre Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer: • Børnene deltager fortsat i aktiviteterne omkring " Grønne Spirers flag", hvor legepladsen og nærmiljøet anvendes som læringsrum. Særligt fokus på genbrug, affaldssortering og affaldsindsamling. • Der er læringsrum for børn i børnehavealderen, hvor børnene eksperimenterer i og med naturen. (Science)	
Tegn Sænktryk Konkretisering af målene	For 0-2 årige: • Næste fælles projekt i Østerdalen efteråret 2015, vil omhandle science – Lille Nørd og Store Nørd. • Børn der er ude i al slags vejr • Børn der eksperimenterer med naturmaterialer inden døre For 3- 6 årige: • Næste fælles projekt i Østerdalen efteråret 2015, vil omhandle science – Lille Nørd og Store Nørd. • Børn der er optaget af det de oplever i aktiviteter vedr. "De Grønne Spirer" Børn der er obs på ikke at smide affald, og samler op efter andre i affaldsugerne.	

	Børn der eksperimenterer og stiller spørgsmål til naturen.
Tiltag Handlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • Planlagte aktiviteter i forbindelse med Grønne Spirer er bl.a. opsætte hvepsefælder og undersøge byttet, tema om edderkopper og spind (kan der hænge tøjklammer i spind? m.m.), projekt "Find efteråret" (planlagte ture til bestemte steder i naturen, hvor samme træ, plante, gren, gadekær el. lign. fotograferes flere gange med en uges mellemrum). • Vi vil bruge digitale medier til at præsentere og formidle viden til børnene • Lokal affaldsdag i nærområdet, hvor vi samler og udstiller det indsamlede •
Evaluering	Læringsmiljøvurderingen 2015

Bilag 2 Skabelon Dagtilbuddets SMTTE

	Pædagogisk læreplan i perioden 2014 og 2016 SMTTE på: Kulturelle udtryksformer og værdier	Udarbejdet af: Lederteamet i Dagtilbud: Dato:
Sammenhæng Baggrund, forudsætninger	Vejledningens beskrivelse af temaet Dagtilbud skal give børn mulighed for at opleve kunst og kultur og for selv at udtrykke sig æstetisk. Kulturen er udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er igennem mødet med andre og det anderledes, at man definerer sit eget kulturelle ståsted og genkender egne kulturelle rødder. Mødet med andre udtryksformer giver børn kendskab til, at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være forskellige. Hvad er den aktuelle situation	
Mål Hvad vil vi gerne opnå?	Mål for de 0-2 årige børns læringsmiljøer: • Børnene gives øget mulighed for at opleve dans og musik. • Børn er kreative med <i>forskellige</i> materialer (ler, papir osv.) Mål for de 3-6 årige børns læringsmiljøer:	

	• Børnene er kreative og eksperimenterende via digitale medier. • Børnene gives øget mulighed for at opleve og udøve dans og musik. • •
T egn S anseindtryk K onkretisering af m ålene	For 0-2 årige: • Børn der danser • Der høres forskellige typer af musik • Børn der er glade og stolte for det de har produceret For 3- 6 årige: • Børn der danser og deltager i dansens dag d. 29-4. • Vi kan se at børnene bruger ipad, x-box, projektorer til at være kreativ og eksperimenterende. • Børn der bruger instrumenter og spiller musik
T iltag H andlinger	For 0-2 årige: • • • For 3- 6 årige: • Der vil fremover være Fortællekuffert en dag om ugen, - for skiftevis Minierne eller Maxierne. Fortællekufferten kan indeholde eventyr, fortællinger, sange m.m. • Vi vil inddrage og eksperimenterer med at bruge instrumenter i samlingerne og ved fredagssangen • Vi vil implementere brugen x-box og Ipads i forhold til at bevæge sig til musik, lytte til musik m.m. • Vi vil tage initiativ til at udvide samarbejdet med Oureskolerne, så vi igen får besøg elever fra danselinjen, musiklinjen m. fl., eller besøge dem og være med der. • Vi vil undersøge muligheden for at få etableret nogle instrumenter i naturmaterialer på legepladsen (husrådet evt. søge fonde) •
E valuering	Læringsmiljøvurderingen 2015 – midtvejs Vækstmodellen – slutevaluering.